

בנק ישראל • מחלקת המחקר

סקר החסות והעסקים

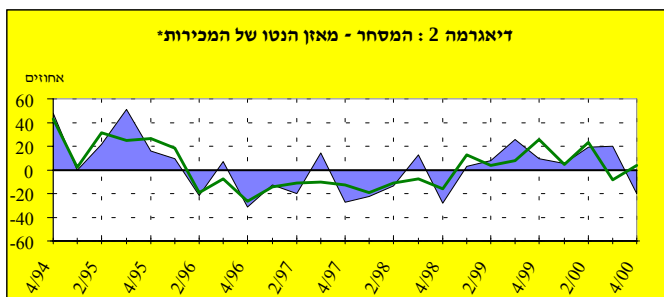
הרביע הרביעי של 2000

ירושלים, טבת התשס"א, ינואר 2001
כתובתנו באינטרנט: www.bankisrael.gov.il

סקר החברות לרביע הרביעי של 2000 – ממצאים עיקריים

דיווחי החברות ברביע הרביעי של 2000 מצביעים על ירידה ניכרת בפעילות מרבית ענפי המשק על רקע האירועים הבטחוניים והמדיניים במהלך הרביעי. תמונת המצב דומה עולה גם מנתונים מנוכי עונתיות אולם לפיהם הפעילות הכוללת בענף המסחר היתה יציבה יחסית. התפתחויות אלה בולטות במיוחד בהשוואה לעלויות בשני הרבעים הקודמים במרבית הענפים הנסקרים. אשר למאפייני ההתפתחות יצוין שבתעשייה הירידה נבעה בעיקר מן המכירות לשוק המקומי לצד בלימת הגידול ביצוא. הפגיעה בחברות מתקדמות בענף היתה מצומצמת יחסית לפגיעה בחברות מסורתיות. חשיפתם של בתי המלון לאירועים הבטחוניים נבעה ברביע זה של השנה בעיקר בשל הירידה בתיירות מחו"ל. מאירועים אלה הושפעה גם הפעילות בהסעת נוסעים ביבשה ובאוויר, בעוד שמחברות התקשורת והובלת מטענים דווח, בדרך כלל, על יציבות. בענף הבנייה, שגילה סימני התאוששות בפעילות ברביע הקודם, התחדשה הירידה הן בבניית מבנים והן בבניית תשתיות. על מגבלות הביקוש להרחבת הפעילות נוספה מגבלת היצע, כמגבלה עקרית, עקב המחסור בעובדים - תוצאת האירועים הבטחוניים. הציפיות הממוצעות לאינפלציה המשיכו בירידתן: ל-12 החודשים הבאים ל-2.4 אחוזים בממוצע ולרביע הבא ל-1.4 אחוזים, במונחים שנתיים.

מדיווחן של חברות התעשייה עולה כי ברביע הרביעי של 2000 נקטע הגידול המואץ בתפוקתן, שנמשך שישה רבעים, והתחלף בירידה. שיעור החברות (נטו) שדיווחו על ירידת התפוקה היה ניכר (לוח 1 ודיאגרמה 1). דווח על ירידה במכירות חברות התעשייה ובעיקר המכירות המקומיות, בעוד שהמכירות ליצוא התייצבו (לוח 3). גם בהזמנות ליצוא תעשייתי דווח על יציבות לאחר גידול בהן בחמשת הרבעים הקודמים. ממיון החברות על פי שיוכן לקבוצות הענפים - הענפים המסורתיים, המתקדמים והמעורבים - נמצא כי בעוד שהחברות מהענפים המתקדמים דיווחו על יציבות יחסית בתפוקה, דיווחו החברות המעורבות והמסורתיות על ירידה בתפוקה (לוח 2 ודיאגרמה 7). על גידול ביצוא דיווחו רק התעשיות המתקדמות, המעורבות דווחו על יציבות ואילו המסורתיות על ירידה. ממיון החברות על פי מספר המועסקים בהן, עולה כי על ירידה בתפוקה ובמכירות לשוק המקומי דיווחו החברות בשיעור היורד עם גודל החברה, ואילו הירידה ביצוא התמקדה בקטנות ובבינוניות (לוח 16). מרב ענפי התעשייה דיווחו החברות על ירידת התפוקה, למעט

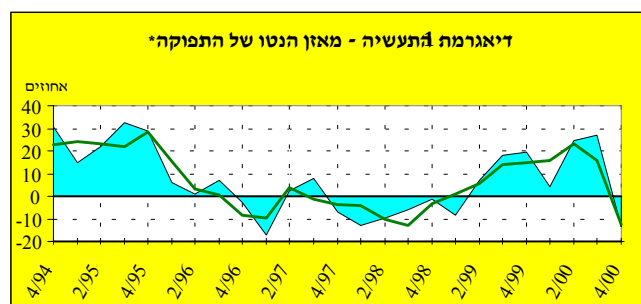
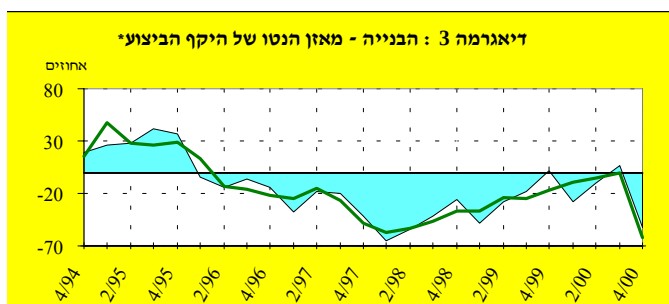

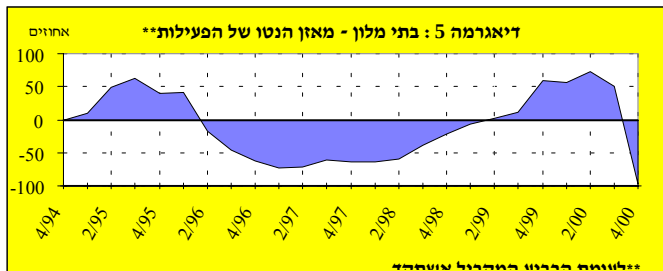
מיצרף חברות התוכנה, האלקטרוניקה, חשמל וכלי הובלה, בו נמשך הגידול בתפוקה אף כי הואט. תמונה דומה מתקבלת גם מהדיווחים על מספר המועסקים בענפי התעשייה. בולטת הירידה בענף הכרייה, החציבה וחומרי בנייה ועץ, שמקורה במכירות לשוק המקומי, המשקפת את הירידה בפעילות הבנייה (לוח 15). הדיווח על יציבות היצוא מקורו בגידול בענפים תוכנה-אלקטרוניקה-וחשמל ובנייר ודפוס, ויציבות בכימיקלים- גומי-ופלסטיקה ומתכת ומכונות, שקוּזו על ידי ירידות שדווחו בעיקר מענפי מזון ומשקאות, טקסטיל והלבשה ויהלומים. ענפי המשנה דיווחו על כיוונים שונים בציפיות להזמנות ליצוא ברביע הבא, כאשר המדווחים על עלייה בהן היו בשיעורים נמוכים יותר מן המדווח ברביע הקודם.

שיעור החברות שדיווחו על מגבלות להרחבת הפעילות עלה ברביע הרביעי אך הרכב המגבלות השתנה שכן גדל בעיקר הדיווח על מגבלת ביקוש, ועלה קלות הדיווח על מגבלת ההיצע (דיאגרמה 6 ולוח 17). המחסור בעובדים וקשיי מימון צוינו כמגבלות ההיצע העקריות להרחבת פעילותן.

דיווחיהן של חברות המסחר מלמדים כי לראשונה מאז הרביע הראשון של 1999 ירדו המכירות. גם לרביע הבא החברות צופות ירידה במכירות; גם זו תופעה חדשה מאז ראשית 1999 (לוח 5 ודיאגרמה 2). אך הירידה במכירות היתה עונתית בעיקר, ואילו הדיווח מנוכה העונתיות מלמד על יציבות יחסית (לוח 1). הדיווח על המגבלה העיקרית להגדלת המכירות, מצביע כמעט רק על מגבלות ביקוש ובולטת בהן השפעת המצב הבטחוני (דיאגרמה 6 ולוח 17).

מדיווחי חברות הבנייה עולה, כי ירד מאוד היקף הביצוע של עבודות בניוי, לאחר דיווחים על בלימה בירידה המתמשכת

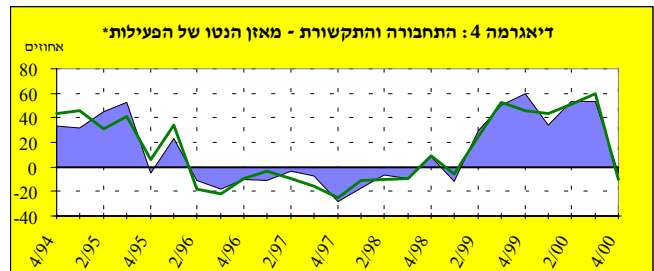

הקיפה את הסעת הנוסעים ביבשה ובאוויר בעיקר בהשפעת הפגיעה בתיירות ובנסיעות טיול. בתחום הובלת מטענים ביבשה ובספנות וכן בתקשורת דווח, בדרך כלל, על יציבות.

גם בענף **המלונאות** דווח על התכווצות הפעילות, שהתרחבה מאוד בארבעת הרבעים הקודמים (לוח 1, לוח 11 ודיאגרמה 5). מן הדיווחים בלטה במיוחד הירידה במספר לינות התיירים מחו"ל, אך גם במספר לינות ישראלים היתה ירידה ניכרת. כל אלה תוצאות פגיעת האירועים הבטחוניים. התחזית לרביע הבא - כפי שהיא משקפת בהזמנות- איננה מבשרת טובות.

מדיווחי חברות ענף **השירותים העסקיים** עולה, כי הפעילות בכמחצית מהן (נטו) ירדה, וציפיותיהן של החברות באשר לפעילות ברביע הבא - נמוכות מן הדיווחים ברבעים הקודמים.

בשני הרבעים הקודמים של השנה, בנתונים מנוכי עונתיות (לוח 1, לוח 7 ודיאגרמה 3); זאת תוך המשך הדיווח על ירידה במחירים ועל חידוש הציפייה להמשך צמצומה של הפעילות. ראוי לציין כי הירידה בביצוע עבודות בינוי משקפת צמצום בבניית התשתיות ובניית מבנים כאחד. גם הדיווח על היקף ההתחלות והגמר של מבנים מלמד על חידוש הירידה בניגוד לקפאון בתחום זה ברביע הקודם.

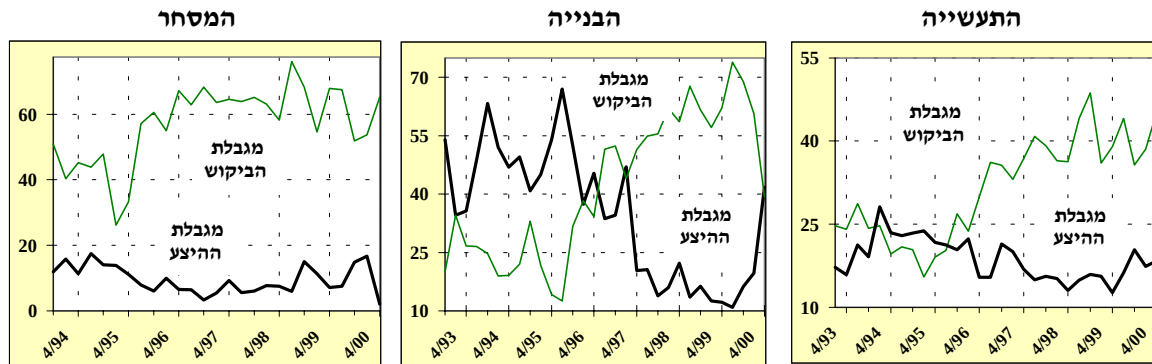
ההצטמקות בביצוע עבודות בינוי היתה ניכרת יותר בחברות הקטנות והבינוניות מאשר בחברות הגדולות (לוח 16).

ברביע הנוכחי הוכפל שיעור החברות שדיווח על מגבלות היצע בהרחבת הפעילות, כמגבלה עיקרית, וזו התמקדה במחסור בעובדים (לוח 17).

מדיווחיהן של חברות **התחבורה והתקשורת** עולה כי ירדה רמת הפעילות הכוללת בענף לראשונה מאז הרביע השני של 1999 (לוח 1, לוח 9 ודיאגרמה 4). הירידה בתפוקה

לוח 1: הפעילות הכלכלית בענפי המשק, על פי מאזן הנטו של דיווחי החברות												
(נתונים מקוריים ומנוכי עונתיות, אחוזים)												
2000				1999				1998				
IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	
-13	27	25	*4	20	18	7	-8	*-1	-6	-10	-13	התעשייה (התפוקה)
-13	16	23	16	15	14	*5	*1	*-3	-13	-10	*-4	מנוכה עונתיות
-20	20	19	*5	*9	26	*8	*3	-28	*13	*-14	-22	המסחר (המכירות)
*3	*-9	23	*4	26	*8	*4	*13	*-16	*-8	*-11	-19	מנוכה עונתיות
-52	*7	*-10	-28	*1	-18	-28	-48	-26	-41	-55	-65	הבנייה (היקף הביצוע)
-62	*-1	*-5	*-9	-17	-25	-24	-36	-37	-46	-53	-57	מנוכה עונתיות
*-5	54	54	34	60	50	29	*-12	*9	*-9	*-6	*-17	התחבורה והתקשורת (הפעילות)**
*-11	60	52	44	45	52	25	*-6	*9	*-10	*-11	*-11	מנוכה עונתיות
-96	50	73	56	60	*11	*3	*-6	-22	-38	-59	-64	המלונות (הפעילות)***
-20	24	*9	17	15	*11							השירותים העסקיים (הפעילות)
לוח 2: מאזן הנטו של התפוקה של חברות התעשייה, ממוינות על פי עתירות ההון האנושי והחדשנות												
(נתונים מקוריים, אחוזים)												
2000				1999				1998				
IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	
*2	32	32	*10	35	33	15	*-4	*9	*-3	*1	*-4	חברות מתקדמות
-51	32	35	-22	*9	15	15	-22	*-4	*-13	*-8	-26	חברות מעורבות
-14	21	17	*8	14	12	*0	*-6	*-5	*-5	-15	-13	חברות מסורתיות
* כוכבית לימין המספר מציינת תוצאה בלתי מובהקת סטטיסטית (ברמה של עשרה אחוזים).												
** מבחן המובהקות פחות אינדיקטיבי בתחבורה ותקשורת, בגלל המספר הקטן של החברות.												
*** לעומת הרביע המקביל אשתקד												

דיאגרמה 6 : המגבלה העיקרית להגדלת הפעילות - שיעור החברות שדיווחו על מגבלה*, אחוזים

המקור: לוח 16

* מתוך סך החברות שדיווחו על מגבלות כלשהן (ראה גם בנספח: ביאורים לסקר).

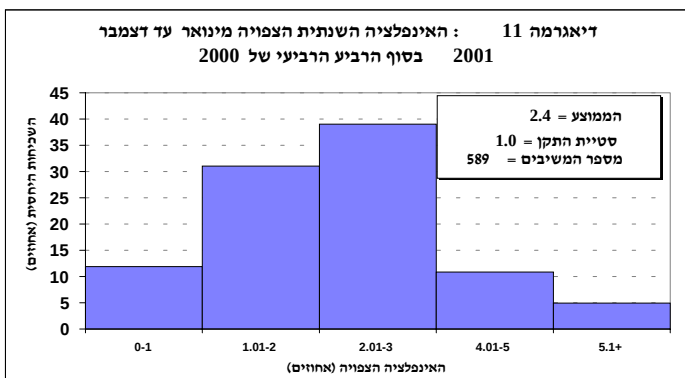
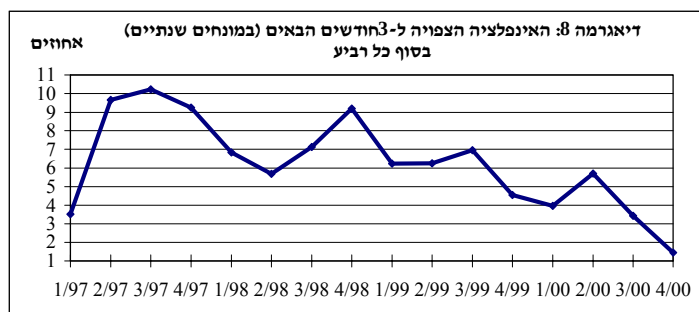
דיאגרמה 7 : מאזני הנטו של חברות התעשייה, ממדיניות על פי ההון האנושי והחדשנות¹

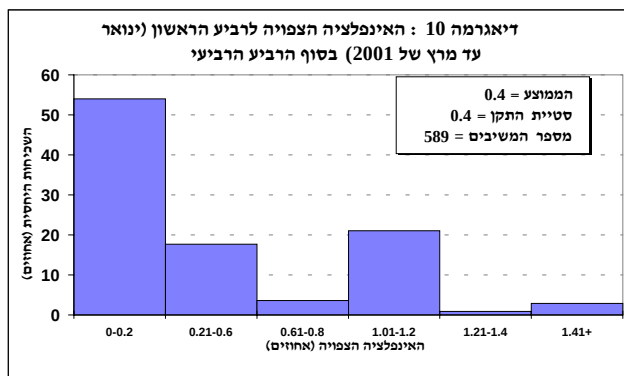
1 (ממוצע נע, תצפיות קיצוניות - נתון מקורי.

הקו העבה - הענפים המתקדמים ; הדק - הענפים המסורתיים.

סקר הציפיות לאינפלציה

דיווחן של החברות שהשתתפו בסקר מלמד על ירידה בשיעורה של עליית המחירים הצפויה - שמאז הנהגתו של סקר זה, בראשית 1997, לא נצפו ערכים נמוכים יותר. ל-12 החודשים הקרובים (ינואר 2001 עד דצמבר 2001) ירדו הציפיות ל-2.4 אחוזים בממוצע, לעומת 3.1 אחוזים שצפו החברות, בממוצע, ברביע הקודם. 90 אחוזים מהחברות צופות שההתייקרות תהיה בת 0.5 עד 5 אחוזים. הציפיות לעליית המחירים המצטברת ברביע הקרוב (ינואר עד מארס 2001) ירדו ל-1.4 אחוזים, במונחים שנתיים, לעומת ציפייה ל-3.4 אחוזים, במונחים שנתיים, שנרשמה בסוף הרביע הקודם; 90 אחוזים מהחברות צפו שעליית המחירים ברביע הקרוב תהיה בשיעור של 0 עד 4.9 אחוזים, במונחים שנתיים.

השאלה על הציפיות לאינפלציה, שנכללה בשאלון לרביע הרביעי של 2000:

אנא ציינו את ציפיותיכם לשינוי שיעטבר במדד המחירים לצרכן:

א. במשך שלושת החודשים הבאים (ינואר עד מארס 2001);

ב. במשך 12 החודשים הבאים (ינואר עד דצמבר 2001).

התשובות לשאלונים שנכללו בסקר נתקבלו בין ה-15.12.2000 לבין -15.01.2001

לוח 3: מאזן הנטו כאחוז מסך חברות התעשייה שדיווחו¹

	2000				1999				1998			
	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I
1. התפוקה	-13	27	25	*4	20	18	7	-8	*-1	-6	-10	-13
2. המכירות	-22	27	22	*-4	16	18	*3	-16	-8	-12	-13	-21
3. המכירות בשוק המקומי	-31	18	12	-11	*3	8	*-6	-16	-20	-12	-20	-32
4. היצוא	*2	*7	21	*7	25	17	*6	*-4	13	*-8	*4	*2
5. מלאי המוצרים המוגמרים	*-2	*4	10	*-2	10	*-2	*3	-7	*-4	-9	*-1	*-2
6. מלאי חומרי הגלם	*3	6	*4	*0	9	*5	*1	-9	-10	-13	-6	*-5
7. שיעור הניצול של המכונות והציוד	-24	10	10	-7	7	*4	*-4	-14	-12	-15	-18	-25
8. מספר העובדים	-15	7	*4	-8	*-3	*-4	-10	-24	-24	-20	-22	-23
9. ההזמנות לשוק המקומי	-23	*0	10	*-5	*-3	*1	*-3	-19	-28	-27	-20	-30
10. ההזמנות ליצוא	*1	14	20	20	12	22	*0	*-1	*3	-10	*3	*-1
מספר החברות שדיווחו	403	440	451	443	457	466	479	456	482	461	480	480

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה לבין אלו שדיווחו על ירידה.

* מצוין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 4: התעשייה ברביע הרביעי של 2000
(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

מאזן הנטו							
ירידה משמעותית	ירידה מתונה	ללא שינוי	עלייה מתונה	עלייה משמעותית	2000		
					IV	III	
א. הפעילות ברביע הנסקר							
16	25	31	22	6	-13 (4)	27 (3)	1. התפוקה
19	30	24	21	6	-22 (4)	27 (4)	2. המכירות
23	26	33	15	3	-31 (4)	18 (4)	3. המכירות בשוק המקומי
9	22	36	27	6	2 (5)	7 (4)	4. היצוא
5	23	46	23	3	-2 (4)	4 (3)	5. מלאי חומרי הגלם
4	19	51	21	5	3 (4)	6 (3)	6. מלאי המוצרים המוגמרים
14	27	42	15	2	-24 (4)	10 (4)	7. שיעור הניצול של המכונות והציוד
4	26	55	13	2	-15 (3)	7 (3)	8. מספר העובדים
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא *							
13	25	47	14	1	-23 (4)	0 (4)	9. ההזמנות לשוק המקומי
7	22	41	24	6	1 (5)	14 (4)	10. ההזמנות ליצוא
					403	440	מספר החברות שדיווחו

* הזמנות שנתקבלו ברביע הנסקר.

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

המסחר

7

לוח 5: מאזן הנטו כאחוז מסך חברות המסחר שדיווחו¹

	2000				1999				1998			
	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I
1. המכירות	-20	20	19	*5	*9	26	*8	*3	-28	*13	*-14	-22
2. המלאי בסוף הרביע	*0	*-2	*5	16	*8	*12	*13	*6	*12	*-9	*2	*0
3. אחוז המכירות באשראי	17	27	23	18	11	21	26	24	31	25	31	24
4. תקופת ההמתנה של לקוחות לאספקה	*-4	14	*0	*-4	*-2	*8	*2	*5	*-8	*-2	*-5	*-7
5. התחזית לשינוי במספר העובדים הקבועים	-23	*7	*0	*-7	*0	*-7	*-7	-21	-29	-14	-28	-18
6. הציפיות למכירות ברביע הבא	*-18	24	45	47	34	23	42	*8	*-12	*-14	*9	*-6
מספר החברות שדיווחו	49	60	57	58	64	57	63	67	67	65	66	72

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה לבין אלו שדיווחו על ירידה.
* מציינ תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 6: המסחר ברביע הרביעי של 2000
(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

ירידה משמעותית	ירידה מתונה	ללא שינוי	עלייה מתונה	עלייה משמעותית	מאזן הנטו 2000		
					IV	III	
16	33	22	21	8	-20 (12)	20 (10)	א. הפעילות ברביע הנסקר 1. המכירות
4	23	46	23	4	0 (11)	-2 (8)	2. המלאי בסוף הרביע
2	4	71	17	6	17 (7)	27 (6)	3. אחוז המכירות באשראי
2	10	80	6	2	-4 (6)	14 (6)	4. תקופת ההמתנה של לקוחות לאספקה
2	27	65	6	0	-23 (8)	7 (7)	ב. הפעילות החזויה לרביע הבא 5. התחזית לשינוי במספר העובדים הקבועים
2	40	34	24	0	-18 (11)	24 (10)	6. הציפיות למכירות ברביע הבא
					49	60	מספר החברות שדיווחו

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

הבנייה

לוח 7: מאזן הנטו כאחוז מסך חברות הבנייה שדיווחו¹

	2000				1999				1998			
	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I
1. היקף הביצוע של עבודות בינוי	-52	*7	*-10	-28	*1	-18	-28	-48	-26	-41	-55	-65
מזה: 2. בניית מבנים	-59	*-3	*-12	-30								
3. בניית תשתיות	-28	*14	*-9	-16								
4. מחירי התפוקה במונחים דולריים	-21	-22	-16	-27	-13	-24	-31	-61	-39	-44	-54	-61
5. היקף ההתחלות של בניית מבנים (במ"ר)	-30	*-2	-19	-22	*4	*-5	-36	-57	-55	-55	-54	-75
6. היקף הגמר של בניית מבנים (במ"ר)	-25	*-3	-27	*-8	*-7	*-7	*3	-21	-26	*-9	-24	-26
7. משך הבנייה של מבנים	19	*0	*1	*-3	*3	*3	*4	*4	*-3	*3	13	14
8. הציפיות לביצוע עבודות בינוי ברביע הבא	*-11	17	*9	*13	32	13	*11	-49	-28	-44	-30	-59
מספר החברות שדיווחו	79	74	80	78	86	92	95	96	99	100	101	102

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה לבין אלו שדיווחו על ירידה.

* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 8: הבנייה ברביע הרביעי של 2000
(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

ירידה משמעותית	ירידה מתונה	ללא שינוי	עלייה מתונה	עלייה משמעותית	מאזן הנטו 2000		
					IV	III	
26	38	24	12	0	-52 (8)	7 (8)	א. הפעילות ברביע הנסקר
34	35	21	10	0	-59 (8)	-3 (8)	1. היקף הביצוע של עבודות בינוי
20	25	38	14	3	-28 (9)	14 (9)	מזה: 2. בניית מבנים
7	31	45	16	1	-21 (8)	-22 (7)	3. בניית תשתיות
25	27	26	19	3	-30 (10)	-2 (10)	4. מחירי התפוקה במונחים דולריים
15	25	45	13	2	-25 (8)	-3 (8)	5. היקף ההתחלות של בניית מבנים (במ"ר)
9	13	37	25	16	19 (9)	0 (6)	6. היקף הגמר של בניית מבנים (במ"ר)
20	20	31	28	1	-11 (10)	17 (10)	7. משך הבנייה של מבנים
							ב. הפעילות החזויה לרביע הבא
							8. הציפיות לביצוע עבודות בינוי ברביע הבא
					79	74	מספר החברות שדיווחו

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

לוח 9: מאזן הנטו כאחוז מסך חברות התחבורה והתקשורת שדיווחו¹

2000				1999				1998				
IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	
												א. פעילות ברביע הנסקר
*-5	54	54	34	60	50	29	*-12	*9	*-9	*-6	*-17	1. רמת הפעילות הכוללת
*-11	*26	58	43	54	50	33	*-6	*12	*-10	*-6	*-21	2. מכירת שירותים לישראלים
-38	29	35	21	45	48	35	*-14	*-14	-39	*-5	*-17	3. מכירת שירותים לזרים
*-16	48	52	26	56	56	44	*-6	*0	*0	*-3	*-15	4. ניצול הציוד (כושר המעמס, התפוסה וכד"י)
												ב. הפעילות החזויה לרביע הבא
*-5	27	41	45	38	52	46	*18	*6	*-3	*-10	*9	5. הזמנות או ציפיות לפעילות הכוללת ברביע הבא
20	26	28	32	30	33	28	34	36	32	32	35	מספר החברות שדיווחו

לוח 10: התחבורה והתקשורת ברביע הרביעי של 2000
(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

מאזן הנטו					2000		
ירידה	ירידה	ללא	עלייה	עלייה	IV	III	
משמעותית	מתונה	שינוי	מתונה	משמעותית			
16	10	53	16	5	-5 (16)	54 (15)	א. פעילות ברביע הנסקר 1. רמת הפעילות הכוללת
16	16	47	16	5	-11 (16)	26 (17)	2. מכירת שירותים לישראלים
31	7	62	0	0	-38 (13)	29 (14)	3. מכירת שירותים לזרים
16	21	42	21	0	-16 (17)	48 (15)	4. ניצול הציוד (כושר המעמס, התפוסה וכד"י)
16	15	43	26	0	-5 (17)	27 (15)	ב. הפעילות החזויה לרביע הבא 5. הזמנות או ציפיות לפעילות הכוללת ברביע הבא
					20	26	מספר החברות שדיווחו

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

המלוונות

לוח 11: מאזן הנטו כאחוז מסך חברות המלוונות שדיווחו¹
(בהשוואה לרביע המקביל אשתקד)

2000				1999				1998			
IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I
א. הפעילות ברביע הנסקר											
-96	50	71	56	60	*11	*3	*-6	-22	-38	-59	-64
-100	43	65	60	60	*11	*3	*-14	-33	-64	-64	-78
-56	*6	*8	*-15	*-13	19	*11	*-10	*-7	21	*6	-21
-84	37	33	38	*13	*-6	-32	-35	-50	-30	-46	-65
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא**											
-85	52	31	58	29	44	*14	*-3	-51	-51	-72	-58
56	54	49	61	57	64	66	65	69	69	70	67
מספר החברות שדיווחו											

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה לבין אלו שדיווחו על ירידה.

* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

** הזמנות שנתקבלו ברביע הנסקר ויבוצעו בעתיד .

לוח 12: המלוונות ברביע הרביעי של 2000 בהשוואה לרביע המקביל אשתקד
(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

מאזן הנטו						
2000		עלייה משמעותית	עלייה מתונה	ללא שינוי	ירידה מתונה	ירידה משמעותית
IV	III					
א. הפעילות ברביע הנסקר						
50 (10)	-96 (2)	0	0	4	7	89
43 (11)	-100 (0)	0	0	0	9	91
6 (11)	-56 (10)	4	11	14	31	40
37 (10)	-84 (7)	2	3	6	29	60
52 (10)	-85 (7)	2	4	3	9	82
54	56	מספר החברות שדיווחו				

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

ענפי השירותים

לוח 13: מאזן הנטו כאחוז מסך עסקי השירותים שדיווחו¹

2000				1999				1998			
IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I
א. הפעילות ברביע הנסקר											
-20	28	*11	19	15	*11	*6					
-14	28	*12	23	16	*12	*10					
*-14	*17	53	*22	*-23	40	*25					
*-1	12	*6	10	*-5	10	*-9					
*-8	10	10	10	*-3	*0	*-4					
0	20	29	*14	*5	*-5	0					
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא *											
7. הזמנות או ציפיות לפעילות											
*7	31	33	37	42	29	27					
*-11	*18	44	43	64	44	*33					
89	120	112	125	107	103	32					
מספר עסקים שדיווחו											

(1) ההפרש בין אחוז העסקים שדיווחו על עלייה לבין אלו שדיווחו על ירידה.

* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 14: ענפי השירותים ברביע השלישי של 2000
(אחוזים מסך כל העסקים שהתייחסו לכל סעיף)

מאזן הנטו							
ירידה משמעותית	ירידה מתונה	ללא שינוי	עלייה מתונה	עלייה משמעותית	2000		
					IV	III	
א. הפעילות ברביע הנסקר							
12	33	30	20	5	-20 (9)	28 (7)	1. סך כל הפדיון מפעילות שוטפת
10	29	36	22	3	-14 (9)	28 (7)	2. מכירת שירותים בארץ
14	14	58	14	0	-14 (17)	17 (12)	3. מכירת שירותים בחו"ל
4	14	65	16	1	-1 (6)	12 (5)	4. מספר העובדים
0	19	70	10	1	-8 (7)	10 (5)	5. מזה : מקצועיים
0	0	100	0	0	0 (0)	20 (9)	6. מספר העובדים הישראליים בחו"ל
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא *							
7. הזמנות או ציפיות לפעילות ברביע הבא							
9	23	29	37	2	7 (10)	31 (8)	
11	22	45	22	0	-11 (25)	18 (22)	8. הזמנות מחו"ל לרביע הבא
					89	120	מספר העסקים שדיווחו

* הזמנות שנתקבלו ברביע הנסקר.

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

התעשייה ברביעי השלישי והרביעי הרביעי של 2000

שנה	רביעי	מספר חברות	סך כל התפוקה	המכירות בשוק המקומי	ההזמנות לשוק המקומי ¹	היצוא בפועל	ההזמנות ליצוא ²	מלאי המוצרים המועסקים	מספר המועסקים
2000	IV	37	-65	-65	-58	-10*	-22*	3*	-36
2000	III	40	38	40	-6*	-14*	15*	-19	-10*
2000	IV	57	-19	-28	0*	-10*	4*	4*	-25
2000	III	59	34	39	16	-2*	5*	15	15
2000	IV	47	-11*	-33	-32	-28	-6*	-11*	-21
2000	III	45	5	-2*	-19	-8*	-3*	7*	-18
2000	IV	59	-25	-53	-14*	2*	4*	10*	-27
2000	III	65	42	22	-2*	15*	9*	0*	0*
2000	IV	69	-12	-31	-25	4*	4*	16	-14
2000	III	74	11*	11*	-7*	-10*	0*	-4*	1*
2000	IV	91	16	-9*	-13	19	7*	5*	18
2000	III	107	38	16	10*	26	38	21	35
2000	IV	35	-11*	-21*	-42	11*	-24	-22	-35
2000	III	40	24	5*	-14*	0*	0*	14*	-13*
2000	IV	395	-13	-31	-22	2*	1*	3*	-15
2000	III	430	29	19	-1*	7*	14	6	7
2000	IV	8	-13*	-14*	-33	-14*	-14*	0*	-25*
2000	III	10	-30*	0*	29*	0*	25*	0*	0*
2000	IV	403	-13	-31	-23	2*	1*	-2*	-15
2000	III	440	27	18	0*	7*	14	4*	7

(1) הזמנות שנתקבלו ברביעי הנסקר ויבוצעו בעתיד
* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 16

מאזן הנטו בענפי התעשייה והבנייה על פי גודל החברות ברביעי הרביעי של 2000²

חברות תעשייה					חברות בנייה				
סך הכל	קטנות	בינוניות	גדולות		סך הכל	קטנות	בינוניות	גדולות	
-13	-18*	-22	-7*	היקף ביצוע של עבודות בינוי	-52	-71	-57	-45	תפוקה
-22	-31	-27	-17	התחלות בניית מבנים	-30	-67	-27*	-26	סך המכירות
-31	-31	-34	-29	גמר בניית מבנים	-25	-17*	-42	-14*	מכירות בשוק המקומי
2*	-7*	-4*	6*	מחירי תפוקה במונחים דולריים	-21	-29*	-7*	-30	יצוא
403	35	153	215	מספר חברות	79	7	31	41	מספר חברות

(2) לפי מספר המועסקים (חברה קטנה: 1-20 עובדים, חברה בינונית: 21-99 עובדים, חברה גדולה: 100 עובדים ומעלה).
* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 17
המגבלה העיקרית להרחבת הפעילות
(אחוזים מסך החברות)

התעשייה

2000				1999				1998				הרביע
IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	
36	44	44	40	48	48	35	40	50	49	45	44	1. לא דיווחו על מגבלות
64	56	56	60	52	52	65	60	50	51	55	56	2. דיווחו על מגבלות מזה:
												מגבלת ביקוש
45	39	36	44	39	36	49	44	36	36	39	41	היקף ההזמנות
18	17	20	16	13	16	16	15	13	15	16	15	מגבלות היצע
6	5	6	2	1	5	3	2	2	3	3	3	מחסור בעובדים
2	4	5	4	4	3	2	2	1	2	1	2	מחסור בחומרי גלם
2	1	2	2	3	2	3	2	1	1	1	2	מחסור בצידוד ומכונות
5	4	6	2	3	2	4	7	6	7	6	5	קשיי מימון
3	3	2	5	2	4	3	3	4	2	5	3	מגבלה אחרת

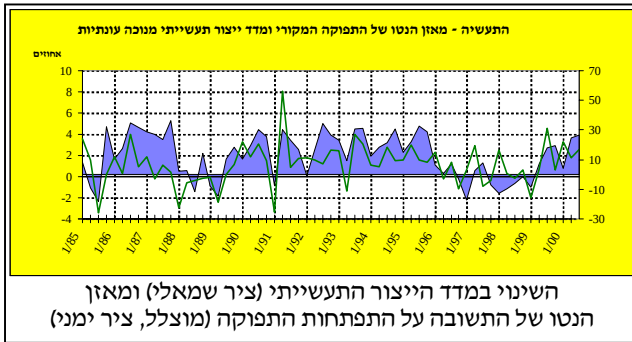
הבנייה

2000				1999				1998				הרביע
IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	
19	20	15	15	26	30	22	19	19	22	31	24	1. לא דיווחו על מגבלות
81	80	85	85	74	70	78	81	81	78	69	76	2. דיווחו על מגבלות
מזה:												
מגבלת ביקוש												
39	61	69	74	62	57	62	68	59	62	55	55	היקף הביקוש
42	20	16	11	12	13	16	14	22	16	14	21	מגבלות היצע
0	2	4	0	5	0	3	3	4	1	1	1	מחירי התשומות
10	8	8	9	5	7	9	9	11	9	7	9	קשיי מימון
32	5	4	2	2	5	0	0	2	3	5	8	מחסור בעובדים
0	3	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	מחסור בצידוד ובמכונות
0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	מחסור בחמרי גלם
0	0	0	0	0	0	3	1	4	3	1	2	מגבלה אחרת

המסחר

2000				1999				1998				הרביע
IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	
33	30	33	25	25	34	12	19	35	29	28	32	1. לא דיווחו על מגבלות
67	70	67	75	75	66	88	81	65	71	72	68	2. דיווחו על מגבלות
מזה:												
65	54	52	68	68	55	72	76	58	63	65	64	מגבלות ביקוש
27	2	2	0	0	0	0	1	0	0	2	3	המצב הביטחוני
2	4	6	8	2	2	4	3	6	3	0	1	רמת המחירים
0	7	6	0	0	5	9	1	3	3	0	1	המצב הכלכלי בעולם
37	41	39	60	66	48	60	70	49	57	64	58	המצב הכלכלי בישראל
2	17	15	8	7	11	16	6	7	8	6	6	מגבלות היצע
0	2	2	5	0	5	9	0	0	2	3	1	מחסור בעובדים
2	15	13	3	7	7	7	6	7	6	3	4	מגבלה אחרת

נספח: ביאורים לסקר

ראוי לציין, כי הנתונים על מאזני הנטו לרביע הנסקר ולקודמו מבוססים על סיכום תשובותיהן של כלל החברות שדיווחו לסקר, ולא רק על נתוני החברות שהשתתפו בשני הסקרים. הנתונים בכל הלוחות הם אחוזים מסך כל החברות שענו על השאלות.

בבחינת המסקנות מהסקר ניתן ללמוד כי יש קשר ברור בין מאזן הנטו של סעיף התפוקה בתעשייה לבין כיוון השינוי בממד הייצור התעשייתי, כפי שעולה מהדיאגרמות המצורפות. כשמאזן הנטו היה חיובי, ברוב המקרים של התצפיות גדל התוצר התעשייתי.

מיון המגבלות בדיאגרמה 6 למגבלות ביקוש והיצע נעשה על פי החלוקה שבלוח 17. במקרה שחברה ציינה יותר ממגבלה אחת לפעילותה ישנן 2 אפשרויות: אם המגבלות שייכות לאותה הקטגוריה (ביקוש או היצע), נכללו בה; אחרת – החברה הוצאה ממניין החברות שצינו מגבלה. כלל זה מביא למיון נכון של החברות המדווחות על מגבלות (בין ביקוש לבין היצע), אך מאפשר הטיה כלפי מטה בשיעור החברות שדיווחו על מגבלות כלשהן.

מאזני הנטו של חברות התעשייה הממוינים בהתאם לשיעור העובדים המיומנים בכל ענף והחדשנות שבו (ראו דוח בנק ישראל לשנת 1999, עמ' 52) מוצגים בדיאגרמה 7. הענפים המתקדמים (כימיה, מכונות, ציוד חשמלי ואלקטרוניקה) מהווים כ-30% מהמדגם, הענפים המסורתיים (מזון, משקאות וטבק, הלבוש-טקסטיל-ועור, עץ-נייר-ודפוס, מינרלים-אל-מתכתיים, ברזל-פלדה-ומוצרי-מתכת, כלי-הובלה ויהלומים) מהווים כ-55% מהמדגם. הקבוצה המשלימה היא קבוצת הענפים המעורבים (מכרות-ומחצבים, גומי-ופלסטיק ושונות), כ-15% מהמדגם.

סקר רבעוני זה, השבעים במספר, מתייחס להתפתחויות ברביע הרביעי של שנת 2000, וכולל גם הערכות וציפיות לרביע הראשון של 2001. ממצאי הסקר מבוססים על תשובות לשאלון, שנתקבלו מחברות ועסקים בענפי התעשייה, המסחר, הבנייה, המלונות, התחבורה והתקשורת והשירותים העסקיים. השאלות הן איכותיות: החברות התבקשו לדווח על כיווני השינויים במשתנים השונים (עלה, ירד או נשאר יציב) ולציין את עוצמת השינוי (הרבה, מעט). הסקר נועד לשמש כלי ניתוח מעודכן ומשלים למקבלי ההחלטות, נוסף על הנתונים הכמותיים.

בכל הענפים, למעט ענף המלונאות, נתבקשו החברות לציין את השינוי בפועל לעומת הרביע הקודם, ללא ניכוי השפעות עונתיות ואחרות. בענף המלונאות מתבקשות החברות להשוות את התוצאות לרביע המקביל בשנה הקודמת.

התוצאות אינן משוקללות לפי גודל החברה, אך בניתוח התוצאות של ענפי התעשייה והבניה מוצגות גם התוצאות העקרויות כשהחברות ממוינות על פי קבוצות גודל.

התוצאות מנותחות באמצעות מאזן הנטו, המוגדר כהפרש בין אחוז החברות המדווחות על עלייה לבין אחוז המדווחות על ירידה. מאזן נטו השווה לאפס בסעיף מסוים מעיד על אי שיוני ברמה, לעומת הרביע הקודם באותו סעיף; מאזן נטו שלילי מעיד על ירידה, וחיובי – על עליה.

סטית התקן מושפעת, בין היתר, ממספר התצפיות שבמדגם ומהתפלגות התשובות בכל סעיף. ככל שמספר התצפיות קטן יותר, סטיית התקן גדולה יותר.

